

NOTAT

Høringsnotat til forslag om ændring af lov om arbejds-skadesikring og lov om erstatningsansvar m.fl. (*anmeldelse af arbejdsulykker, opdatering af kapitaliseringsfaktorer m.v.*)

28. august 2020

J.nr. 201950000474

JF
MSF

1. Indledning

Udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsskadesikring og lov om erstatningsansvar m.fl. (anmeldelse af arbejdsulykker, opdatering af kapitaliseringsfaktorer m.v.) har været sendt i ekstern høring fra den 17. januar 2020 til de høringsparter, der fremgår af vedlagte bilag, og lagt på Høringsportalen. Frist for høringen var den 13. februar 2020.

Følgende har haft bemærkninger til lovforslaget:

Bestyrelsen for Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (Bestyrelsen for AES), Arbejdsskadeforeningen AVS, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Metal, Den Danske Aktuarforening, Det Faglige Hus, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Finanstilsynet, FOA, Forsikring & Pension (F&P), Kommunernes Landsforening (KL)¹, Krifa, Københavns Erhvervsakademi (KEA), Lederne, Syddansk Universitet (SDU) og Sedgwick Leif Hansen.

Følgende har afgivet høringssvar og har ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

Advokatrådet, Ankestyrelsen, Forhandlingsfællesskabet, Roskilde Universitet og Aarhus Universitet.

De modtagne høringssvar vedlægges.

De indkomne høringssvar er overordnet opdelt efter den struktur, der er i lovforslagets almindelige bemærkninger. Under hvert emneområde angives de enkelte organisationers hovedsynspunkter samt Beskæftigelsesministeriets kommentarer hertil. Såfremt de indkomne høringssvar har givet anledning til ændringer i lovforslaget, er det anført under Beskæftigelsesministeriets bemærkninger.

I forbindelse med høringen over lovforslaget er der modtaget en række bemærkninger og forslag til yderligere justeringer af arbejdsskadesikringsloven, der rækker ud over det aktuelle lovforslag. Beskæftigelsesministeriet takker for disse bemærkninger og forslag. Bemærkningerne og forslagene har ikke givet anledning til justeringer af det aktuelle lovforslag, men vil indgå i overvejelserne om mulige kommende justeringer af arbejdsskadesikringsloven.

¹ KL har afgivet høringssvar med forbehold for efterfølgende politisk behandling i KL's Løn- og Personaleudvalg og KL's bestyrelse.

Der er, efter at lovforslaget blev sendt i høring, indarbejdet en ændring af lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring i lovforslaget. Ændringen er en konsekvens af den kgl. resolution af 27. juni 2019, hvorefter ressortansvaret for overenskomstforhandlinger, løn, pension, ledelse og personale er overført fra Finansministeriet til Skatteministeriet.

2. Generelle bemærkninger

Dansk Metal, FH, KEA, Arbejdsskadeforeningen AVS, Bestyrelsen for AES, DA, FA, FOA, F&P, KL, Krifa, Lederne og Sedgwick Leif Hansen, støtter lovforslagets hensigt om at forenkle regler om anmeldelse af arbejdsulykker ved at harmonisere anmeldereglerne efter arbejdsskadesikringsloven og arbejdsmiljøloven. **Dansk Metal, FH** og **KEA** tilslutter sig positivt de foreslåede ændringer til anmeldereglerne i lovforslaget.

DA, KL, F&P og **Lederne** tilkendegiver, at det konkrete forslag om at ændre kriterierne for anmeldelse af arbejdsulykker med henblik på, at der kan udstedes én bekendtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven og arbejdsmiljøloven bør tages ud af lovforslaget. **DA, KL** og **Lederne** udtrykker ønske om, at spørgsmålet om harmonisering af reglerne om anmeldelse af arbejdsulykker inddrages i drøftelser om en arbejdsskadereform. **F&P** foreslår, at spørgsmålet underlægges en analyse af effekten af forskellige objektive anmeldekriterier, inden man vælger et nyt kriterium. **F&P** anfører, at det bør ske i samarbejde med branchen og AES.

Dansk Metal, FH, DA, Den Danske Aktuarforening og F&P er endvidere enige i, at der er behov for at udskifte det nuværende og forældede G82-indeks, som er de levetidsforudsætninger, der efter gældende regler anvendes, når tilskadekomne får sin løbende erstatning for tab af erhvervsevne kapitaliseret til et engangsbeløb.

Dansk Metal og **FH** tilslutter sig udskiftning til Finanstilsynets Benchmark.

DA, Den Danske Aktuarforening og F&P mener ikke, at Finanstilsynets Benchmark for levetidsforudsætninger er et retvisende grundlag at udskifte G82-indekset med. **Den Danske Aktuarforening og F&P** foreslår tre alternative modeller, mens **KL** tilkendegiver, at det er vanskeligt at vurdere, om Finanstilsynets Benchmark er egnet til at anvende på arbejdsskadeområdet. **DA** og **KL** bemærker, at et nyt levetidsgrundlag bør fastsættes i dialog med sagkyndige på området.

Uddybende bemærkninger til de konkrete forslag beskrives under punkt 3.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Det er regeringens ambition, at det skal være lettere for arbejdsgiverne at navigere i reglerne for anmeldelse af arbejdsulykker. Derfor finder regeringen det hensigtsmæssigt, at reglerne lægger sig op af de anbefalinger, der er et resultat af det udredningsarbejde, som Ekspertudvalget om arbejdsskadeområdet foretog i 2014.

Det er vigtigt for regeringen, at mennesker, der er kommet til skade på deres arbejde, får den erstatning, som de har krav på. Værdien af den erstatning skal være

ens, uanset om erstatningen udbetales som en løbende erstatning eller som et kapitaliseret engangsbeløb.

Anvendelsen af Finanstilsynets Benchmark for levetidsforudsætninger som del af grundlaget for kapitaliserede erstatninger vurderes at sikre, at værdien af erstatningen er den samme ved kapitalisering som ved løbende erstatning. Benchmarkmodellen bygger på data fra en lang række pensionskasser, der repræsenterer en population på 2,9 mio. personer fra forskellige faggrupper på arbejdsmarkedet. Derudover foretager Finanstilsynet bedste skøn over fremtidige levetidsforbedringer i Benchmarkmodellen baseret på data fra Danmarks Statistik om befolkningen som helhed. En model uden indregnede levetidsforbedringer, som flere af høringsparterne foreslår, vurderes at indebære en værdiforringelse af den kapitaliserede erstatning sammenlignet med løbende erstatninger.

3. Bemærkninger til lovforslaget

3.1. Ændrede kriterier for anmeldelse af arbejdsulykker

Dansk Metal, FH og KEA tilslutter sig lovforslaget. Endvidere tilslutter **Bestyrelsen for AES, Arbejdsskadeforeningen AVS, DA, FA, FOA, F&P, KL, Krifa, Lederne og Sedgwick Leif Hansen** sig grundlæggende formålet med ændrede kriterier for anmeldelse af arbejdsulykker.

3.1.1. Stigning i antallet af anmeldelser til AES

Bestyrelsen for AES, DA, FA, F&P og KL påpeger, at der vil ske en stigning af anmeldelser til forsikringsselskaberne på 7 pct., jf. lovforslagets bemærkninger, hvilket vil øge arbejdsbyrden i AES' administration. De nævnte høringsparter vurderer, at det vil medføre øgede takster og øge presset ift. frister. **F&P** bemærker, at dette kan medføre længere sagsbehandlingstider. **Lederne** bemærker, at de er usikre på, hvad den estimerede stigning af anmeldte ulykker på 7 pct. til forsikringsselskaberne vil have af betydning for AES' sagsbyrde.

Bestyrelsen for AES finder det positivt, at anmeldereglerne ensrettes, da dette vil medføre flere korrekte og rettidige anmeldelser samt lette sagsoplysningen. **Bestyrelsen for AES** bemærker dog, at det forventeligt vil blive vanskeligere at overholde 1-årsfristen for afgørelser om kompensation for varigt mén og erstatning for tab af erhvervsevne, da lovforslaget formentligt vil medføre flere korrekte og rettidige anmeldelser.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Det er forventningen, at forsikringsselskaberne på baggrund af lovforslaget vil kunne modtage et begrænset øget antal sager. Dette skal dog ses i sammenhæng med, at der den 1. januar 2020 trådte et nyt anerkendelsesbegreb i kraft for arbejdsulykker sket fra denne dato, som forenkler forsikringsselskabernes og AES' administration i relation til anerkendelse af arbejdsulykker.

Det er Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at forsikringsselskaberne har stor viden og erfaring med at vurdere arbejdsskadesager, og dermed vurderer Beskæftigelsesministeriet, at forsikringsselskaberne i vid udstrækning har gode forudsæt-

ninger for at vurdere, hvilke sager der skal oversendes til AES. Lette sager uden erstatningsberettigende følger skal som udgangspunkt ikke oversendes fra forsikringsselskabet til AES, medmindre tilskadekomne anmoder om det. Det forventes derfor, at AES kun vil skulle behandle en mindre andel af de 7 pct. flere anmeldelser. Da der er tale om sager, der i dag ikke bliver anmeldt efter arbejdsskadesikringsloven, vurderes disse sager at være lettere sager uden erstatningsberettigende følger, der kun i begrænset omfang vil blive videregivet til behandling i AES. Ændringen forventes derfor ikke umiddelbart at indebære en større forøgelse af mængden af sager til AES.

Det bemærkes dertil, at AES – hvis 1-årsfristen ikke overholdes – fortsat vil skulle underrette sagens parter herom, samt give en begrundelse. Formålet er, at parterne holdes orienteret om sagens status og forventede forløb.

Bemærkningerne har ikke medført ændringer af lovforslaget.

3.1.2. Fraværsbegrebet

DA bemærker, at begrebet ”fravær” i anmeldereglerne giver anledning til uklarhed, og foreslår at anvende begrebet arbejdsudfyldt fra Arbejdstilsynets anmeldebekendtgørelse. **DA** og **KL** bemærker begge, at arbejdsskadesikringsloven hviler på et hensyn om at yde godtgørelse og erstatning til tilskadekomne, hvilket ikke er samme hensyn, som ligger bag arbejdsmiljøloven. Både **Lederne** og **DA** mener, at en fælles anmeldebekendtgørelse kan give anledning til uklarheder, herunder ift. begreber som ”arbejdsgiver” og ”arbejde”, mens **KL** bemærker, at det ikke fremgår tydeligt, om fraværskriteriet er udtryk for gældende praksis, der søges kodificeret, samt at fraværsbegrebet ikke bidrager til klarhed, enkelthed og forståelighed.

KL bemærker endvidere, at fraværsbegrebet vil gøre det vanskeligere for tilskadekomne at vende tilbage fra arbejdet efter en arbejdsulykke, da arbejdsgiver og tilskadekomne kan have svært ved at se fordelene ved en gradvis tilbagevenden, hvis ulykken er anmeldt.

DA mener, at ensretningen af anmeldereglerne vil udgøre en bureaukratisk meromkostning, der ikke bidrager til tilskadekomnes behandling, godtgørelse, erstatning eller tilbagevenden til arbejdet.

FA bemærker, at det bør overvejes, om ”fravær” er det korrekte anmeldekriterie, da nogle arbejdsulykker ikke medfører fraværsdage, herunder røveri el.lign. **F&P** bemærker, at det er positivt med et objektive kriterie, men at første fraværsdag ikke er rette kriterie, da en fraværsdag ikke nødvendigvis vil medføre varige følger. **F&P** bemærker i den forbindelse, at ”fraværsdag” i praksis forstås som ”sygemelding” og dermed ikke kortvarigt skånebehov. **F&P** foreslår derfor en nytænkning af anmeldekriterierne i samarbejde med branchen og AES, og alternativt, at det præciseres i lovteksten, at anmeldekriteriet er fravær fra tilskadekomnes sædvanlige arbejde.

Lederne foreslår, at ”fravær” erstattes med noget, der favner ”ikke fuld arbejdsdygtig”, da det ikke giver mening for arbejdspladserne, at man kan anses som fraværende, selvom tilskadekomne er på arbejde.

FOA og F&P foreslår, at det nye anmeldekriterium præciseres, således at det af bestemmelsen fremgår, at det er fravær fra tilskadekomnes *sædvanlige* arbejde, der udløser pligten til at anmelde en arbejdsulykke.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet anerkender, at fravær som begreb i den eksterne hørte version af lovforslaget, kan give anledning til misforståelser ved anvendelse som anmeldekriterium for arbejdsulykker, jf. lovforslagets almindelige og specielle bemærkninger. Beskæftigelsesministeriet har derfor præciseret lovteksten, således at det af lovteksten fremgår, at det er fravær fra tilskadekomnes *sædvanlige* arbejde, der udløser pligten til at anmelde en arbejdsulykke. I lovforslagets bemærkninger er det endvidere præciseret, at der er tale om ”fravær”, hvis tilskadekomne efter ulykken arbejder på nedsat tid, eller hvis der tages skånehensyn.

Baggrunden for ”fravær” som anmeldekriterie er et ønske om at bruge et almindeligt ordvalg, som er let at forstå. Formålet med forslaget er at lave ét sæt regler om arbejdsgivers anmeldepligt efter arbejdsskade- og arbejdsmiljøloven for at forenkle reglerne og dermed give arbejdsgiver bedre mulighed for at anmelde korrekt og rettidigt. Det bemærkes i den forbindelse, at Ekspertudvalget om arbejdsskadeområdet i 2014 anbefalede, at anmeldereglerne efter arbejdsskadesikringsloven ensrettes med reglerne efter arbejdsmiljøloven. Det foreslåede fraværskriterium er et nyt begreb i arbejdsskadesikringsloven, som svarer til det nuværende begreb efter arbejdsmiljøloven. I forbindelse med udstedelsen af en fælles anmelderbekendtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven og arbejdsmiljøloven vil arbejdsmarkedets parter blive inddraget ved regeludvalg.

Beskæftigelsesministeriet bemærker endvidere, at forventede erstatningsberettigede følger fortsat vil være et subsidiært anmeldekriterie, således at en ulykke, der ikke medfører fravær, men som må antages at give ret til ydelser efter loven, skal anmeldes. Arbejdsulykker, herunder fx røveri, der ikke medfører fravær, men forventes at give erstatningsberettigede følger, vil derfor med lovforslaget fortsat skulle anmeldes.

3.1.3. Lovforslagets betydning for selvforsikrede

Sedgwick Leif Hansen finder det hensigtsmæssigt at ensrette anmeldereglerne efter arbejdsskadesikringsloven og arbejdsmiljøloven. Sedgwick Leif Hansen anfører dog, at det er uklart, om de foreslåede regler om anmeldelse af arbejdsulykker, herunder det nye anmeldekriterium også gælder for selvforsikrede kommuner og regioner. Der henvises til et notat fra december 2011 fra den daværende Arbejdsskadestyrelse, hvoraf det fremgår, at anmeldelse er sket ved den tilskadekomnes meddelelse til nærmeste overordnede om, at pågældende er kommet til skade. Efter dette notat behøver anmeldelse ikke at blive sendt til en bestemt forsikringsenhed. **SDU**

vurderer i deres høringssvar, at lovforslaget vil medføre en u hensigtsmæssig stigning i antallet af anmeldelser af ulykkeshændelser til AES ved bagatelsager for selvforsikrede.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet anerkender, at det refererede notat fra 2011 kan give anledning til forvirring om, hvornår en anmeldelse kan anses som anmeldt korrekt for selvforsikrede enheder. Det skal fremhæves, at både de nuværende og de foreslåede regler om anmeldelse af arbejdsulykker gælder for alle arbejdsgivere, herunder også selvforsikrede offentlige arbejdsgivere. Det bemærkes, at selvforsikrede offentlige arbejdsgivere er forpligtede til at oprette en ”forsikringsenhed”, der skal varetage de opgaver, som forsikrings-selskaberne varetager for de forsikrede arbejdsgivere.

Den selvforsikrede offentlige arbejdsgiver har pligt til at anmelde de anmeldepligtige ulykker til pågældende forsikringsenhed på samme måde, som forsikrede arbejdsgivere skal anmelde arbejdsulykker til forsikringsselskabet. Anmeldelse sker i det digitale anmeldelsessystem EASY.

De foreslåede regler om et fælles anmeldekriterium efter arbejdsmiljøloven og arbejdsskadesikringsloven vil – som det fremgår af lovforslagets bemærkninger – blive udmøntet i en ny fælles bekendtgørelse om anmeldelse af ulykker. Ved denne bekendtgørelse vil det blive præciseret, at reglerne gælder for alle arbejdsgivere.

Beskæftigelsesministeriet vil i øvrigt tage kontakt til AES med henblik på en præcisering af det omtalte notat.

Bemærkningerne har ikke medført ændringer af lovforslaget.

3.1.4. Høringsparternes yderligere forslag til anmeldereglerne

Arbejdsskadeforeningen AVS er glade for, at anmeldereglerne i loven forenkles, så arbejdsgiverne kan forstå dem. Arbejdsskadeforeningen AVS stiller sig samtidig undrende over, at der intet sted i loven står noget om, hvorvidt 1 års reglen for anmeldelse ophæves eller ændres til 5 år.

Krifa finder formålet med lovforslaget positivt. Krifa foreslår at forpligte læger til at anmelde arbejdsulykker for at sikre, at ulykker anmeldes, og for at skabe incitament for arbejdsgiveren til at anmelde for at undgå bøde. Krifa foreslår alternativt at forpligte læger til at anmelde, når der ikke har været fravær ud over tilskadekomstdagen, men hvis der forventes at være erstatningsberettigende følger, da arbejdsgiveren har svært ved fortage denne vurdering.

Krifa bemærker derudover, at en arbejdsulykke, der i arbejdsskadesystemet vil blive anerkendt som en arbejdsulykke, bør være anmeldepligtig, samt at det bør sikres, at en anmeldelse, der er foretaget i EASY, anses som anmeldt, uanset om forsikringsselskabet ikke modtager anmeldelsen grundet fejl i systemet.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Forslagene ligger uden for rammerne af dette lovforslag.

Lovforslaget ændrer på reglerne om arbejdsgivernes pligter til at anmelde indtrufne arbejdsulykker. Lovforslaget ændrer ikke på tilskadekomne og efterladtes ret til selv at anmelde arbejdsulykker, hvis den anmeldelsespligtige arbejdsgiver ikke anmelder arbejdsulykken. Tilskadekomne og efterladte har en frist på 1 år fra ulykens indtræden til selv at anmelde arbejdsulykken. Der kan dispenseres fra den 1-årige anmeldelsesfrist.

Der ændres ved forslaget heller ikke på den 5-årige forældelsesfrist i arbejdsskadesikringsloven. Krav på erstatning efter arbejdsskadesikringsloven for en arbejdsulykke forældes fortsat efter 5 år.

Beskæftigelsesministeriet er enig i, at fejl i det elektroniske anmeldesystem EASY ikke bør komme tilskadekomne til skade. Beskæftigelsesministeriet har tilrettet de specielle bemærkninger, så det nu fremgår, at anmeldelser i EASY, der ikke modtages i forsikringsselskabet grundet fejl i systemet, vil blive behandlet af AES, hvis der kan fremskaffes pålidelige oplysninger om anmeldelsen, herunder om tidspunktet for anmeldelsen. Såfremt 1-årsfristen i § 36, stk. 1, ikke er overholdt, er der mulighed for dispensation, hvis det er dokumenteret, at tilskadekomne har været udsat for en arbejdsskade, og at tilskadekomne eller efterladte har ret til erstatning.

3.2. Indførsel af opdaterede kapitaliseringsfaktorer

3.2.1. Udskiftning af G82 med Finanstilsynets Benchmark

Dansk Metal og **FH** tilslutter sig, at G82-indekset afløses med Finanstilsynets Benchmark for levetidsforudsætninger. De udtrykker tilfredshed med, at levetidsgrundlaget opdateres til et aktuelt niveau.

DA, FA, Den Danske Aktuarforening, F&P og **KL** er enige i, at der er behov for en udskiftning af det forsikringstekniske grundlag G82 med et mere tidssvarende grundlag. De finder dog ikke, at Finanstilsynets Benchmark vil give et korrekt resultat med hensyn til fastsættelse af fremtidige kapitaliseringsfaktorer, idet Finanstilsynets Benchmark er udarbejdet til sikring af reservehensættelser i pensionselskaber og ikke til beregning af aktuelle kontantbeløb. Finanstilsynets Benchmark afspejler levetidsforudsætningerne blandt personer med en pensionsordning, og parterne vurderer derfor, at Benchmarket ikke er repræsentativt for den danske befolkning generelt. Parterne vurderer, at anvendelsen af Finanstilsynets Benchmark vil medføre omsatte kapitalerstatninger, der er højere end den faktiske aktuelle værdi af en løbende erstatning.

DA, Den Danske Aktuarforening, F&P og **KL** anfører videre, at det er problematisk at indregne levetidsforbedringer i en aktuel værdiopgørelse, og bemærker, at det er i strid med overvejelser i betænkning fra 2006 om, at kapitaliseringsfaktorerne bygger på historiske værdier og ikke ud fra fremtidige scenarier om rente, løn og beskatning (og altså levetid).

DA og **KL** opfordrer til, at en løsning med et nyt levetidsgrundlag vurderes i dialog med sagkyndige på området, heriblandt **F&P** samt arbejdsmarkedets parter. **F&P**

og **Den Danske Aktuarforening** peger på tre løsningsmodeller, herunder for det første udarbejdelse af nyt grundlag baseret på data om personer med en tilkendt erstatning for tab af erhvervsevne, for det andet et grundlag der dækker hele befolkningen på baggrund af data fra Danmarks Statistik, eller alternativt for det tredje Finanstilsynets Benchmark uden forventede levetidsforbedringer.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Finanstilsynets Benchmark er valgt som erstatning for det nuværende G82-grundlag i samarbejde med Finanstilsynet. Det er et grundlæggende princip i arbejdsskadesystemet, at værdien af kapitaliserede erstatninger skal modsvare værdien af løbende erstatninger. Det er Beskæftigelsesministeriets og Finanstilsynets vurdering, at Benchmarket er det mest retvisende grundlag, som eksisterer.

Det vurderes, at Finanstilsynets Benchmark er den bedst tilgængelige repræsentation for dødeligheden i den arbejdende befolkning, idet det bemærkes, at arbejdsmarkedstilknyttede pensionsordninger indgår i grundlaget med dominerende vægt. Det vurderes ligeledes relevant at inddrage forventede fremtidige levetidsforbedringer i kapitaliseringsfaktorer i takt med, at levetiden i befolkningen generelt udvikler sig.

Forventede fremtidige levetidsforbedringer indgår allerede efter gældende regler i forsikringsselskabernes hensættelser til udbetaling af løbende erstatninger. Finanstilsynets Benchmark er et pensions- og forsikringsteknisk grundlag udviklet med henblik på at sikre tilstrækkelige reservehensættelser i forsikrings- og pensionselskaber. Pensions- og forsikringsselskaber er til dette som udgangspunkt forpligtet til at anvende Benchmarket. Det bemærkes, at tidligere anvendte forudsætninger om forventede fremtidige dødeligheder ligeledes tog udgangspunkt i pensions- og forsikringstekniske grundlag (G82, U74, L66). Anvendelse af Finanstilsynets Benchmark vurderes derfor at være i overensstemmelse med tidligere principper for sammensætning af kapitaliseringsfaktorer. Til forskel fra tidligere forudsætninger om levetid som fx G82-grundlaget opdateres Finanstilsynets Benchmark årligt og er dermed mere retvisende end de tidligere anvendte grundlag, som medførte, at omsatte kapitalerstatninger i mange år har været mindre end den reelle gældende værdi af løbende erstatninger.

Finanstilsynets Benchmark er opbygget af de observerede dødeligheder og forventninger til fremtidige levetidsforbedringer. For så vidt angår de observerede dødeligheder, bygger Finanstilsynets Benchmark på data fra et bredt udsnit af danske livsforsikringsselskaber og tværgående pensionskasser bearbejdet af Videncenter for Helbred og Forsikring. Grundlaget dækker over en bestand på knap 2,9 millioner mennesker (2018). Grundlaget er under løbende udvikling, og der indarbejdes løbende data fra flere pensionskasser.

Det er Beskæftigelsesministeriets og Finanstilsynets vurdering, at der ikke aktuelt eksisterer et mere passende datagrundlag, der kan bruges til at opgøre dødeligheden for hele befolkningen fordelt på alder. Beskæftigelsesministeriet kan derfor ikke verificere, at et nyt endnu ikke-udviklet grundlag vil udgøre et mere retvisende dødelighedsgrundlag end Finanstilsynets Benchmark.

I Finanstilsynets Benchmark er beregninger om forventede fremtidige levetidsforbedringer baseret på data fra Danmarks Statistik, og omfatter levetidsforbedringer for hele befolkningen i en længere forudgående periode, og de hviler på et solidt empirisk grundlag. Især erstatningsberettigede generationer, der har mange år tilbage til pensionsalderen, vil forventeligt opleve mærkbare levetidsforbedringer. Beskæftigelsesministeriet finder det derfor nødvendigt, at der bliver taget højde for dette, når man fremover skal beregne, hvorledes en løbende erstatning skal omsættes til en kapitalerstatning, således at målet om, at en løbende erstatning og en kapitaliseret engangserstatning har samme værdi sikres i størst muligt omfang.

Bemærkningerne har ikke medført ændringer af lovforslaget for så vidt angår udskiftning af G82-grundlaget med Finanstilsynets Benchmark. Bemærkningerne har imidlertid givet anledning til, at det i de almindelige bemærkninger tilføjes, at Benchmarket ikke er udviklet specifikt til arbejdsskadeområdet, og at Beskæftigelsesministeriet på den baggrund vil igangsætte et arbejde, der skal afdække muligheden for udvikling af alternativer til Finanstilsynets Benchmark. Arbejdsmarkedets parter og Forsikring og Pension vil blive inddraget i arbejdet.

3.3. Udfasning af tidligere kapitaliseringsfaktorer

3.3.1. Udfasning efter en overgangsperiode indtil 1. januar 2030

Dansk Metal og **FH** tilslutter sig udfasningen. **FH** tilkendegiver, at det er vigtigt, at ingen tilskadekomne omfattes af udfasningen får udbetalt en mindre kapitalerstatning end efter det oprindelige lovgrundlag.

DA foreslår, at forslaget om en overgangsordning til udfasning af tidligere kapitaliseringsfaktorer udgår. **DA**, **F&P** og **Den Danske Aktuarforening** finder, at udfasningen af tidligere kapitaliseringsfaktorer er retssikkerhedsmæssigt problematisk og anfører, at det indebærer lovgivning med tilbagevirkende kraft, hvilket vil give finansieringsmæssige udfordringer for forsikringsselskaberne, der skal opkræve yderligere præmier hos deres nuværende forsikringstagere til at dække udgifter for skader i tidligere perioder. **F&P** anbefaler, at udfasningen eventuelt vil kunne gennemføres uden dispensationsmuligheden, hvorved man undgår muligheden for spekulation, samt forskelsbehandling. **F&P** og **Den Danske Aktuarforening** bemærker, at det ikke er usandsynligt, at realrenten i løbet af 10 år stiger til et niveau, der udligner dødelighedsgrundlaget.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Med forslaget arbejdes der mod et mere ensartet, retvisende og opdateret erstatningsgrundlag, hvor der som udgangspunkt kun skal anvendes ét regelsæt. Det vil som udgangspunkt betyde, at tilskadekomne vil opleve, at kapitaliseringer foretaget efter 1. januar 2030 sker efter et opdateret grundlag, uanset hvilket oprindeligt lovgrundlag sagen er omfattet af. Det skal også ses i lyset af, at værdien af omsatte kapitalerstatninger med de nugældende regler er mindre end den reelle gældende værdi af løbende erstatninger.

Forslaget om udfasningen af de hidtidige kapitaliseringsfaktorer efter udløbet af en overgangsperiode vil medføre, at der fra 1. januar 2030 som udgangspunkt kun vil

være ét sæt kapitaliseringsfaktorer, der skal anvendes i alle sager uanset skadedato. Beskæftigelsesministeriet anerkender i den forbindelse, at udfasningen efter den 1. januar 2030 fraviger det hidtidige princip i arbejdsskadesystemet om, at lovændringer, der ændrer rettigheder og pligter, normalt kun omfatter nye sager.

Undtagelsesbestemmelsen i lovforslaget sikrer, at personer på tidligere ordninger ikke stilles ringere ved at overgå til opdaterede kapitaliseringsfaktorer inkl. Finanstilsynets Benchmark for levetidsforudsætninger. Til brug for sammenligning vil tidligere udstedte bekendtgørelser om kapitaliseringsfaktorer fra før 2011 fortsat være gældende, ligesom kapitaliseringsfaktorer med variabel rente (m.v.) og G82-grundlaget årligt vil skulle opdateres. Beskæftigelsesministeriet forventer dog, at de hidtidige kapitaliseringsfaktorer kun i meget beskedent omfang vil komme i anvendelse. Beskæftigelsesministeriet estimerer, at undtagelsesbestemmelsen som udgangspunkt vil komme i anvendelse i mindre end 100 sager.

Beskæftigelsesministeriet vurderer i den forbindelse, at der vil være tale om en begrænset administrativ byrde forbundet med udmåling af engangserstatninger for sager fra før 1. januar 2021, hvor oprindelige kapitaliseringsfaktorer i relevant omfang skal sammenholdes med de faktorer, der er gældende som følge af dette lovforslag (dvs. et kapitaliseringsgrundlag med Finanstilsynets Benchmark, variabel rente, erstatningsophør ved pensionsalder m.v.). Det bemærkes hertil, at der med dette forslag ikke fastsættes en specifik måde, hvorpå AES skal administrere om sætninger af løbende erstatninger til kapitalerstatninger, samt at forslaget om udfasning af ældre kapitaliseringsfaktorer er justeret jf. nedenfor for at imødegå administrative udfordringer.

Beskæftigelsesministeriet vurderer fortsat, at sandsynligheden for, at realrenten vil stige til et niveau, der udligner forbedringerne i dødelighedsgrundlaget og de i forvejen højt fastsatte renteniveauer for sager før 2011, er minimal. For sager fra perioden 1. januar 2011-31. december 2020 er problemstillingen ikke relevant, idet der med dette forslag ikke ændres ved renteforudsætningerne for disse skadesårangange.

Bemærkningerne har ikke givet anledning til ændringer af lovforslaget.

3.3.2. Administration af Finanstilsynets Benchmark inklusiv udfasningsmodel

Bestyrelsen for AES har anført, at den foreslåede model for udfasning vil medføre en administrativ og ressourcemæssig merbelastning for AES. **F&P** og **Den Danske Aktuarforening** mener ikke, at dispensationsadgangen giver den beskrevne lettede administration.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet er enige i betragtningerne om, at der nogle administrative udfordringer ved den foreslåede udfasningsmodel.

Lovforslaget er derfor justeret således, at den sammenligning, der skal foretages ved vurderingen af, om undtagelsesbestemmelsen fra 2030 skal anvendes, skal ske

mellem det for sagen oprindelige kapitaliseringsgrundlag og de kapitaliseringsfaktorer, der er gældende som følge af dette lovforslag. Med denne justering begrænses antallet af regelsæt, som AES efter den 1. januar 2030 vil skulle opdatere om året, til to.

Det bemærkes, at den foreslåede dispensationsbestemmelse er ændret til en undtagelsesbestemmelse, hvorefter tilskadekomne og efterladte fra 2030 har retskrav på at få kapitalerstatningen udbetalt efter det mest gunstige grundlag. Hensigten er at præcisere, at tilskadekomne og efterladte har et retskrav på at få kapitalerstatningen beregnet efter de principper, der giver den højeste kapitalerstatning. Det vil enten være det på det tidspunkt gældende kapitaliseringsgrundlag (inkl. Finanstilsynets Benchmark) eller det kapitaliseringsgrundlag, som sagen oprindeligt var omfattet af.

3.4. Betaling for transport og tabt arbejdsfortjeneste til nødvendig ledsager i forbindelse med undersøgelser, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen anmoder om

3.4.1. Kriteriet for, at der kan betales for ledsager

FOA kvitterer for, at regeringen fastholder hensynet bag arbejdsskadesikringsloven som en beskyttelseslov og samtidig sørger for, at harmoniseringen af EU-retten ikke indebærer forringelse af tilskadekomnes retsstilling, og **Dansk Metal** tiltræder de foreslåede ændringer.

Det Faglige Hus finder det betænkeligt, at betalingen for ledsager skal afhænge af skades art og omfang. Det Faglige Hus foreslår, at det i stedet skal være defineret som arten og omfanget af de gener og sygdomme, der ønskes undersøgt.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Ændringen er en kodificering af praksis. Der er således tale om en kendt vurdering, som AES allerede foretager af tilskadekomnes behov for at have en ledsager med til undersøgelsen, herunder af behovet for transport m.v. I vurderingen af behovet for ledsager i den enkelte sag indgår en række elementer, herunder skadens art og omfang, tilskadekomnes muligheder for at deltage i undersøgelsen, herunder transport til og fra undersøgelsen uden ledsager, og mulighederne for at gennemføre undersøgelsen i øvrigt uden ledsager. Formålet med at betale for ledsager er at kunne gennemføre en undersøgelse eller behandling uden forsinkelse eller i øvrigt kunne gennemføre undersøgelsen eller behandlingen.

Bemærkningerne har ikke medført ændringer af lovforslaget.

3.5. Præcisering af praksis i forhold til tab af erhvervsevne for personer i fleksjob i forskellige bestemmelser

Der har ikke været bemærkninger til dette punkt.

3.6. Opdatering af lovhenvisning vedrørende private selvforsikrede arbejdsgivers forpligtelser

Der har ikke været bemærkninger til dette punkt.

3.7. Samspillet med produktansvarsreglerne

3.7.1. Udfordringer med den foreslåede regresbestemmelse

Dansk Metal og **FOA** er enige i forslaget om samspillet med produktansvarsreglerne.

F&P stiller sig tvivlende overfor, om den foreslåede bestemmelse er nok til, at Danmark lever op til reglen i EU-direktivet om produktansvar. F&P anfører videre, at forslaget i den nuværende form vil have begrænset betydning i praksis. Herudover anfører F&P:

- Krav mod producenterne vil være forældet på baggrund af den nuværende sagsbehandlingstid
- Forsikringsselskaberne skal have mulighed for at undersøge, om der verserer en sag om produktansvar. Det betyder, at skadelidte skal pålægges at give selskabet oplysning herom
- Der mangler en klageinstans

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Den foreslåede model svarer grundlæggende til den løsning, som er valgt efter § 28 og § 52, stk. 2, i lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet.

Den foreslåede models betydning i praksis vil afhænge af, om arbejdsskadeforsikringsselskaberne AES m.v., vil udnytte den regresmulighed, der foreslås indført. Beskæftigelsesministeriet vurderer dog, at der forventes at være tale om et meget begrænset antal sager.

Den foreslåede regresbestemmelse lægger op til, at arbejdsskadeforsikringsselskaberne kan rejse kravet over for producenten. Dette sker uden for arbejdsskadesikringsloven. Tvister mellem arbejdsskadeforsikringsselskaberne m.fl. og producenterne om regreskravets eksistens og størrelse skal afgøres ved domstolene. Arbejdsskadeforsikringsselskaberne kan rejse kravet mod producenten m.fl., inden Arbejdsmarkedets Erhvervssikring træffer afgørelse i sagen – og dermed afbryde forældelsesfristen, jf. nærmere nedenfor.

Tilskadekomne har i dag ingen lovbestemt forpligtelse til at oplyse, om der verserer en sag om differencekrav efter erstatningsansvarsloven. Der er alene tale om en almindelig loyal oplysningspligt. Det vurderes ikke at være hensigtsmæssigt at indføre en lovbestemt oplysningspligt særskilt for krav efter produktansvarsreglerne. Det bemærkes, at arbejdsskadeforsikringsselskabet kan rejse kravet mod producenten m.fl. uafhængigt af tilskadekomne, hvis der vurderes at være et produktansvar.

Justitsministeriet har derudover oplyst følgende:

”For så vidt angår spørgsmålet om forældelse af forsikringsselskabers eventuelle krav mod producenter m.v. bemærkes, at det følger af produktansvarsloven, at erstatningskrav for produktskade efter produktansvarsloven eller efter almindelige regler om erstatning i eller uden for kontrakt, forældes efter reglerne i forældelsesloven.

Det indebærer bl.a., at forældelsesfristen er 3 år, medmindre andet følger af andre bestemmelser, og at forældelsesfristen for fordringer på erstatning eller godtgørelse forvoldt for skade uden for kontraktforhold som udgangspunkt løber fra tidspunktet for skadens indtræden. Begyndelsestidspunktet for forældelsesfristen kan dog blive suspenderet ved ukendskab til skyldneren eller fordringen.

Der gælder dog altid en absolut forældelsesfrist i produktansvarsloven, hvorefter forældelse af krav mod producenten efter lovens § 6, stk. 1, indtræder senest 10 år efter den dag, da producenten bragte det skadevoldende produkt i omsætning.

Forældelsesfristen kan afbrydes på forskellige måder. Det kan eksempelvis være, hvis skyldner erkender sin forpligtelse, eller hvis fordringshaveren foretager retlige skridt mod skyldneren med henblik på at erhverve dom, der fastslår fordringens eksistens og størrelse, og forfølger disse skridt inden rimelig tid.

Krav mod en erstatningsansvarlig skadevolder fra en tredjemand, der har betalt ydelser til den skadelidte, som kommer til fradrag i dennes erstatningskrav, er afledte krav. Udgangspunktet for denne type krav er, at disse forældes efter indtrædelsesprincippet. Det vil sige, at kravet forældelsesmæssigt er stillet på samme måde som det krav, den skadelidte ville have haft mod den erstatningsansvarlige, hvis skadelidte ikke havde modtaget ydelser fra tredjemand.

Bemærkningerne fra F&P har givet anledning til præciseringer i lovforslagets bemærkninger, jf. ovenstående.

3.7.2. Vejledning til tilskadekomne/efterladte

Forsikring & Pension anfører, at skadelidte bør vejledes om muligheden for at rejse et krav efter produktansvarsreglerne allerede ved anmeldelse af arbejdsulykke. **Bestyrelsen for AES** anfører, at man ikke er enig i, at der består en vejledningsforpligtelse, hvorfor man ønsker, at bemærkningerne i lovforslaget om AES vejledningsforpligtelse udgår.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har efter almindelige forvaltningsretlige principper en almindelig vejledningsforpligtelse inden for sit sagsområde. Dette fremgår af forvaltningslovens § 7.

Det forudsættes på den baggrund, at AES vejleder tilskadekomne og efterladte om muligheden for at rejse differencekrav mod producenten/mellemhandleren i sager, hvor der er et produktansvar. Det vil fx kunne ske i den kvittering, som AES sender til tilskadekomne, når de modtager anmeldelsen. Dette gælder på samme måde, som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har en generel forpligtelse til at vejlede om muligheden for at rejse differencekrav mod en ansvarlig skadevolder. Vejledningen vil understøtte tilskadekomnes og efterlattes muligheder for at opnå den erstatning, som de er berettiget til, i alle sager, hvor ansvaret beror på reglerne i produktansvarsloven.

Det bemærkes i øvrigt, at bemærkningerne i lovforslaget om Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings vejledningsforpligtelse er udgået.

3.8. Øvrige bestemmelser

3.8.1. Genoptagelse og ophør af løbende erstatning

F&P finder, at forsikringsselskaberne bør nævnes positivt i § 42, stk. 1, således, at forsikringsselskabet kan anmode om genoptagelse efter loven, hvis forsikringsselskabet har oplysninger om, at der er ændringer i tilskadekomnes forhold.

F&P foreslår videre, at § 42, stk. 2, præciseres, så modtageren af en løbende ydelse skal underrette forsikringsselskabet og AES om ændringer i sine forhold, der kan formodes af medføre nedsættelse eller bortfald af ydelsen.

Endelig foreslår **F&P**, at forsikringsselskabet bemyndiges til at stoppe udbetalingen af en løbende erstatning, hvis tilskadekomnes forhold har ændret sig, så tilskadekomne ikke længere er berettiget til at modtage ydelsen. Alternativt foreslås det, at for meget udbetalt erstatning modregnes efterfølgende.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Beskæftigelsesministeriet finder, at forslaget ikke kan gennemføres inden for rammerne af nærværende lovforslag, herunder henset til, at det kræver en nærmere afklaring, men vil indgå i overvejelserne i forbindelse med et kommende lovforslag.

Det bemærkes, at forsikringsselskabet har mulighed for at underrette AES om ændrede forhold, hvis det bliver bekendt med disse. Herefter kan AES vurdere, hvorvidt sagen skal genoptages.

3.9. Forslag fra høringsparterne, der ikke er omfattet af lovforslaget

3.9.1. Bestemmelsen om administration af sager m.v. fra et konkursramt forsikringsselskab

Bestyrelsen for AES efterlyser, at § 54 udgår af arbejdsskadesikringsloven, således at AES ikke skal overtage administrationen. Bestyrelsen for AES og F&P peger, at opgaven bør overtages af Garantifonden for skadesforsikringsselskaber.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Spørgsmålet om håndteringen af arbejdsskadesager og arbejdsskadepolicer, når Finanstilsynet inddrager et forsikringsselskabs tilladelse til at drive arbejdsskadeforsikringsvirksomhed, overvejes fortsat. Der er tale om overvejelser, der ligger uden for rammerne af dette lovforslag, og som kræver koordinering med Erhvervsministeriet/Finanstilsynet.

3.9.2. Søfolk under fremmed flag

Arbejdsskadeforeningen AVS rejser spørgsmål om arbejdsskadesikring af søfolk på skibe under eksempelvis Panamaflag.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Spørgsmålet om arbejdsskadesikringslovens territoriale afgrænsning falder uden for dette lovforslags rammer. Efter gældende praksis m.v., herunder EU-regler, er det skibets flag, der er afgørende for hvilket lands lovgivning, skibet hører under.

3.9.3. Tilbagebetalingskrav

FOA foreslår, at afgørelser om tilbagebetalingskrav efter § 40 a tillægges opsættende virkning.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Forslaget falder uden for rammerne af dette lovforslag, men vil indgå i overvejelser i forbindelse med et kommende lovforslag.

Det bemærkes, at efter almindelige juridiske principper har en afgørelse truffet af en forvaltningsmyndighed normalt ikke opsættende virkning. Der er i lovgivningen indført regler om opsættende virkning i visse situationer.

3.9.4. Fleksjob

Krifa foreslår, at reglerne om fleksjob overvejes. Krifa anfører, at reglerne efter fleksjobreformen er uretfærdige for tilskadekomne

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Forslaget falder uden for rammerne af dette lovforslag. Krifa's bemærkninger kan indgå i overvejelser om kommende justeringer af arbejdsskadesikringsloven.

4. Ikrafttrædelsestidspunkt m.v.

DA, F&P og Bestyrelsen for AES anbefaler af hensyn til at minimere risici for forsinkelse og risici for betydelige meromkostninger til færdiggørelse af AES nye sagsbehandlingssystem, at alle ikke helt nødvendige ændringer, herunder kodificering af gældende ret, udgår af lovforslaget.

F&P har anført, at ændringerne, der medfører øgede udgifter for forsikringsselskaberne, tidligst bør træde i kraft den 1. januar 2021 og ikke den 1. juli 2020 for så vidt angår en række af ændringerne. Dette skyldes, at forsikringsselskaberne allerede har opkrævet forsikringspræmier for hele 2020. F&P foreslår, at der bør indføres en eksplicit lovhjemmel til, at selskaberne kan hæve præmierne ekstraordinært uden, at forsikringstagerne kan opsige forsikringerne.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger: Lovforslagets ikrafttrædelsesdato er udskudt til 1. januar 2021 som følge af, at lovforslagets folketingsbehandling er blevet udskudt til efteråret 2020. Dette imødekommer bemærkningen fra F&P, for så vidt angår udskiftningen af G82-indekset.

Ændringerne af anmeldereglerne er på baggrund af høringssvaret og efter drøftelse med AES udskudt til juli 2022, hvor AES forventer at implementere det nye sagsbehandlingssystem.

For så vidt angår øvrige ændringer, bemærker Beskæftigelsesministeriet, at der blandt andet er tale om justeringer af lovgrundlaget, der dels skaffer udtrykkelig hjemmel til en praksis, der allerede følges af Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen, samt at rette en paragrafhenviisning i loven. Der er derfor tale om justeringer af loven, der er nødvendige, hvorfor disse ændringer også træder i kraft den 1. januar 2021.

Beskæftigelsesministeriet skal samtidig bemærke, at arbejdsskadesikringsloven indeholder en generel bestemmelse, der indebærer, at forsikringstagerne ikke kan opsigte forsikringerne som følge af ændringer af arbejdsskadesikringsloven, der medfører øgede udgifter. Det bemærkes endvidere, at forsikringsselskaberne er forpligtet til at anvende et opdateret grundlag for observeret dødelighed og forventede levetidsforbedringer til hensættelser til udbetaling af arbejdsskadeerstatninger.